

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1121/2565

นาย ส.ผู้ร้อง บริษัท ก. กับพวกผู้คัดค้าน

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามข้อบังคับของผู้คัดค้านที่ 1 กำหนดว่า ผู้ที่จะเป็นประธานในที่ประชุมได้ ต้องเป็นผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและได้รับเลือกจากที่ประชุมในขณะนั้นให้เป็นประธาน พ. ไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 เพียงแต่ได้รับมอบฉันทะจากผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้น โดยตามหนังสือมอบฉันทะระบุว่า ให้เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนผู้คัดค้านที่ 2 พ. จึงมีสิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนตามที่ได้รับมอบฉันทะเท่านั้น ไม่มีอำนาจกระทำการอื่นนอกเหนือจากที่ได้รับมอบไว้ ทั้งการมอบฉันทะดังกล่าวทำให้ พ. มีสถานะเป็นผู้ถือหุ้นแต่อย่างใดไม่ เพราะการเป็นผู้ถือหุ้นเป็นสถานะเฉพาะตัวของผู้คัดค้านที่ 2 ไม่อาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นเป็นแทนได้ การที่ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเลือก พ. เป็นประธาน แล้ว พ. ทำหน้าที่ประธานในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นย่อมขัดต่อข้อบังคับของผู้คัดค้านที่ 1 และเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจทำให้การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 เป็นการประชุมและลงมติโดยไม่ชอบ จึงต้องเพิกถอนการลงมติในการประชุมครั้งดังกล่าว

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอและแก้ไขคำร้องขอขอให้เพิกถอนการประชุมและเพิกถอนการลงมติทุกครั้งทุกวาระของการประชุมคณะกรรมการและการประชุมสามัญ/วิสามัญผู้ถือหุ้นทุกครั้งทุกวาระของผู้คัดค้านที่ 1 ที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2532 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 รวมประมาณ 26 ถึง 50 ครั้ง เพิกถอนการประชุมและลงมติทุกวาระของการประชุมคณะกรรมการของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2559 เพิกถอนการประชุมและลงมติทุกวาระของการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 เพิกถอนการเป็นผู้ถือหุ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านที่ 3 จำนวน 2,030 หุ้น ผู้คัดค้านที่ 4 จำนวน 2,030 หุ้น และผู้คัดค้านที่ 2 เฉพาะที่เกิน 900 หุ้น ตามบัญชีหุ้นเท็จที่ผู้คัดค้านที่ 1 นำไปยื่นไว้ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ระหว่างปี 2532 ถึงปัจจุบัน และให้ถือบัญชีผู้ถือหุ้น ณ วันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นบัญชีผู้ถือหุ้นฉบับที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้คัดค้านทั้งห้ายื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ให้ผู้ร้องใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้คัดค้านทั้งห้า โดยกำหนดค่าทนายความ 50,000 บาท ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 2 ต่างเป็นผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 ผู้คัดค้านที่ 2 มอบฉันทะให้นายพิศุทธิ์ ที่ปรึกษากฎหมายของผู้คัดค้านที่ 1 เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทน ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเลือกนายพิศุทธิ์เป็นประธานและนายพิศุทธิ์ทำหน้าที่ประธานในการประชุมใหญ่ คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามที่ผู้ร้องได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า การที่ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเลือกนายพิศุทธิ์ ผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นเป็นประธานและนายพิศุทธิ์ทำหน้าที่ประธาน

ในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นขัดต่อข้อบังคับและเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจอันเป็นเหตุให้การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 เป็นการประชุมและลงมติโดยไม่ชอบหรือไม่ เห็นว่า ตามข้อบังคับของผู้คัดค้านที่ 1 ข้อ 13 กำหนดว่า "ผู้ถือหุ้นคนใดไม่สามารถเข้าประชุมด้วยตนเองได้ อาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนก็ได้" และข้อ 14 กำหนดว่า "ในการประชุมผู้ถือหุ้น ให้ประธานกรรมการนั่งเป็นประธานที่ประชุม ถ้าไม่มีตัวประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่ได้มาเข้าประชุม ก็ให้ที่ประชุมเลือกตั้งผู้ถือหุ้นคนหนึ่งซึ่งได้เข้าร่วมประชุมขึ้นเป็นประธาน" ตามข้อบังคับดังกล่าว ผู้ที่จะเป็นประธานในที่ประชุมได้ ต้องเป็นผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและได้รับเลือกจากที่ประชุมในขณะนั้นให้เป็นประธาน นายพิศุทธิ์ไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 เพียงแต่ได้รับมอบฉันทะจากผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้น โดยตามหนังสือมอบฉันทะ ระบุว่า ให้เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนผู้คัดค้านที่ 2 นายพิศุทธิ์จึงมีสิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนตามที่ได้รับมอบฉันทะเท่านั้น ไม่มีอำนาจกระทำการอื่นนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในหนังสือมอบฉันทะ ทั้งการมอบฉันทะดังกล่าวหาทำให้นายพิศุทธิ์มีสถานะเป็นผู้ถือหุ้นแต่อย่างใดไม่ เพราะการเป็นผู้ถือหุ้นเป็นสถานะเฉพาะตัวของผู้คัดค้านที่ 2 ไม่อาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นเป็นแทนได้ การที่ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นเลือกนายพิศุทธิ์ ผู้รับมอบฉันทะจากผู้คัดค้านที่ 2 ผู้ถือหุ้นเป็นประธาน แล้วนายพิศุทธิ์ทำหน้าที่ประธานในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นย่อมขัดต่อข้อบังคับของผู้คัดค้านที่ 1 ข้างต้นและเป็นการกระทำโดยปราศจากอำนาจทำให้การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 เป็นการประชุมและลงมติโดยไม่ชอบ จึงต้องเพิกถอนการลงมติในการประชุมครั้งดังกล่าว พิพากษากลับเป็นว่า ให้เพิกถอนการประชุมและการลงมติในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้านที่ 1 ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุนทร เพ็ญวิวัฒน์ · ชูชัย วิริยะสุนทรวงศ์ · ปวีณา ศรีวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1121/2565>